ANUL IV.—Nr. 1019 | EDIŢIA A DOUA | VINERI 29 NOEMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
şi se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureştĭ la casa Administraţieĭ.
Din Judeţe şi Străinătate prin mandate postale.
Un an în ţară 30 leĭ; în străinătate 50
Şease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un număr în Străinătate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te fereştĭ, Române! de cuib strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREŞTĬ şi JUDEŢE se primesc NUMAĬ la ADMINISTRAŢIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administraţie şi la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inscrțiunele şi Reclamele 3 leĭ rîndul.
LA PARIS, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Bucureştĭ, 28 Noembrie.

REACŢIUNEA ALBA

După durerĭ de facere carĭ aŭ dăinuit aproape două sĕptămânĭ, criza ministerială s'a sfîrşit în fine prin constituirea unuĭ cabinet prezidat de D. Lascar Catargiu şi compus din şapte miniştri conservatorĭ şi de D. Tache Ionescu.

Elementul sincer-liberal saŭ vernescan a fost cu totul eliminat, junimiştiĭ aŭ rĕmas la o parte.

In condiţiunile în carĭ noul cabinet se prezentă în faţa Parlamentuluĭ, se poate zice că avem un cabinet dar n'avem un guvern.

Ministerul Catargi-Vernescu ar fi fost *un scandal, o ruşine*, după cele petrecute între ambele grupurĭ ce deţineaŭ puterea, ministerul actual este o **neputinţă absolută.**

El nu se va putea susţine nicĭ o săptămână fără disolvare, dacă Camerele nu vor fi prorogate pentru câte-va zile spre a da guvernuluĭ timpul de a'şĭ recruta partizanii.

Dar chiar aşa, presupunênd că va fi o prorogare, situaţiunea cabinetuluĭ poate fi considerată ca desperată.

Opoziţia liberală împreună cu grupul sincer-liberal care de sigur va combate noul minister reprezentă 70 de voturĭ în Cameră şi 50 de voturĭ în Senat. Maĭ sunt vr'o 9 junimiştĭ şi vr'o 8 conservatorĭ disidenţĭ carĭ dacă nu vor vota contra guvernuluĭ de sigur se vor abţine.

Aceste cifre carĭ sunt incontestabile dovedesc că cabinetul conservator, chiar dacă ar izbuti să aibă o majoritate de patru-cincĭ voturĭ, nu va putea guverna.

Prin urmare, criza s'a terminat numaĭ pentru câte-va zile, poate numaĭ pentru o zi şi în curînd va isbucni din noŭ cu maĭ mare violenţă.

De o lucrare parlamentară normală şi roditoare nicĭ nu poate fi vorbă în asemene condiţiunĭ.

Chiar dacă sesiunea ar putea urma, ea nu va fi de cât o luptă perpetuă între ambele tabere ale căror puterĭ sunt aproape egale şi orĭ-ce lucrare spornică va fi cu neputinţă.

Ţara va asista la certurĭ personale, la scandalurĭ fără nume, la desbaterĭ sterile şi violente din carĭ nu poate eşi de cât o situaţiune încă maĭ critică de cât cea de astă-zĭ.

In ce ne priveşte, se înţelege că nu putem de cât să combatem din resputerĭ un guvern ce reprezintă ideile cele maĭ reacţionare.

Nu doar că ne aşteptăm la ceva maĭ bun de la adversariĭ sĕĭ; am zis şi repetăm că între ciocoiĭ *albĭ* şi ceĭ *roşiĭ* nu vedem altă deosebire de cât eticheta. Toţĭ sunt intoxicaţĭ de acelaş venin monarhic şi reacţionar; toţĭ sunt duşmanĭ neîmpăcaţĭ aĭ progresuluĭ social şi aĭ reformelor menite a îmbunătăţi soarta claselor dezmoştenite; toţĭ se cutremură numaĭ la auzul vorbeĭ de democraţie.

Vîntul reacţionar suflă de sus şi a infectat toată atmosfera noastră politică cu miasmele sale.

Demoralizarea a pătruns în organismul partidelor vechĭ ca un disolvant puternic şi a produs o stare bolnăvicioasă de care nu ne vom vindeca de cât în ziua când vom izbuti a distruge rădăcina rĕuluĭ: **Sistemul monarhic.**

Chiar acum, cu prilejul ultimeĭ crize, am avut un exemplu izbitor de înrîurirea rĕŭ-făcătoare pe care o esercită Regele asupra partidelor:

Conservatoriĭ ar fi voit să se unească spre a putea da un guvern cu oare-care sorţĭ de stabilitate.

Dar nuanţa cea maĭ palatistă, junimiştiĭ, aŭ împiedecat această unire. Credeţĭ poate că eĭ ar fi pus condiţiunĭ atât de neacceptabile, dacă Palatul nu i-ar fi încurajat în atitudinea lor intransigentă?

Carol I are nevoie de grupurĭ resleţe spre a slăbi partidele şi a le avea la discreţiunea Sa.

El ţine pe junimiştĭ în rezervă ca să se serve de eĭ pentru scopurile Sale.

Va veni ziua în care El îĭ va impune conservatorilor saŭ poate chiar liberalilor. Pentru moment însă, starea încurcată în care se svîrcolesc conservatoriĭ îĭ convine, căcĭ situaţiunile turbure sunt secretul a tot putericieĭ Sale.

Pe cât timp vom avea un sistem monarhic şi un Rege care a făcut din dezmoralizarea politică un axiom de guvernămînt; pe cât timp Regele se va bucura de prerogative exorbitante ca disolvarea şi numirea miniştrilor, lucrurile vor merge din rĕŭ în rĕŭ, fie la putere conservatoriĭ saŭ liberaliĭ.

Datoria noastră a democraţilor de toate nuanţele este dar de a lupta cu bărbăţie şi de a opune reacţiuneĭ de or-ce coloare **neprihănitul drapel al democraţieĭ române.**

Dunăreanul

BULGARIA

SOFIA, 28 Noembre. — *Agenţia Balcanică* e autorizată a desminţi într'un mod categoric ştirile date de unele ziare franceze carĭ vorbesc de arestarea maĭ multor personagiĭ implicate în asasinarea ministruluĭ Belceff, precum şi de nişte pretinse perchiziţiunĭ domiciliare. Este de asemenea inexact că judele de instrucţiune ar fi voit să facă pe autoriĭ unuĭ memoriŭ remis agenţilor diplomaticĭ, să semneze un act care să desmintă faptele expuse în acest memoriŭ şi spre a le evita ast-fel supĕrările poliţieĭ.

Aceiaşĭ Agenţie desminte ştirea privitoare la pretinsul demers al Monseniorului Gregoriŭ, preşedintele Synoduluĭ pe lângă Prinţul în privinţa prizonierilor în afacerea Belceff. Toate aceste ştirĭ sunt curate născocirĭ carĭ emană de la o sorginte cunoscută pentru ştirile sale de sensaţie şi tendenţioase.

— Sobrania a votat până acum maĭ multe proiecte de lege şi anume legea asupra perceptorilor de imposite carĭ înlocuiesc pe primariĭ carĭ până acum eraŭ însărcinaţĭ cu aceste funcţiunĭ, legea asupra apelor minerale şi termale precum şi asupra minelor. Sobrania a maĭ votat diferite pensiunĭ între altele 6000 fr. fostuluĭ ministru zankovist Iconomoff, precum şi o alocaţiune de 200,000 fr. municipalităţiĭ din Tîrnova.

D. Grecoff, ministru interim al justiţieĭ a prezintat un proiect de lege asupra procedureĭ civile de care Camera se ocupă cu activitate. In cursul acesteĭ sesiunĭ se va vota probabil şi legea pensionarilor civilĭ.

Austria şi România

VIENA, 27 Noembrie. — In timpul discuţieĭ bugetuluĭ agricultureĭ deputatul Morsey a declarat că nu se opune unuĭ tractat de comerţ cu România, dar crede că Austro-Ungaria va trebui să dicteze condiţiunile.

D. Morsey a adăogat că poliţia veterinară în România este foarte rea şi că prin deschiderea graniţeĭ pesta bovină s'ar întroduce în Austro-Ungaria.

NOUL MINISTER ŞI PRESA CONSERVATOARE

Naţionalul, organul disidenţeĭ conservatoare, scrie:

După informaţiunile cele maĭ pozitive, noul guvern se va găsi la Cameră din primul moment în faţa uneĭ opoziţiunĭ formidabile.

După poantagiul făcut, opoziţiunea se va compune din:

45 deputaţĭ iscăliţĭ pe lista D-luĭ Vernescu;

47 deputaţĭ naţionalĭ-liberalĭ;

8 deputaţĭ amicĭ aĭ *Naţionaluluĭ* care se vor abţine numaĭ când va fi vorbă personal de D. Lascar Catargiu.

Peste tot 100 deputaţĭ opozanţĭ din 181.

D. Lahovari, minunatul autor al acesteĭ concentrărĭ conservatoare stârpite, se va putea mândri că opera sa are cel puţin această asemănare cu rozele că va trăi spaţiul uneĭ dimineţĭ.

Şi sperăm că de astă dată ilustrul antreprenor de pompe funebre D. Lahovary, îşĭ va fi pregătit singur o înmormântare de clasa 3-a. Aceasta va fi cel puţin o operă de igienă politică.

*

In ministerul actual, D. Catargiu n'are de cât doĭ amicĭ: D-niĭ Olănescu şi Sturza Scheianu; ceĭ-l'alţĭ toţĭ sunt oamenĭ aĭ D-luĭ Lahovary.

Din norocire, domnia lahovărească va fi de scurtă durată.

*

Timpul, radios, ajunge până la caraghioslîc:

Pe când miniştriĭ se aflaŭ la Palat ca să îndeplinească formalitatea depuneriĭ jurămîntuluĭ, o mulţime compactă staţiona în faţa Palatuluĭ aşteptând să vadă pe noiĭ miniştri eşind.

La eşirea miniştrilor din Palat, toată lumea se descoperi cu respect.

Se auziaŭ oamenĭ din popor zicênd:

— Aşa miniştri înţeleg şi eŭ.

*

Bucarest pluteşte în sferele cereştĭ:

In sfîrşit, avem un *adevĕrat guvern*.

Soarele cel frumos luminează decĭ astă-zĭ ţara intrată în sfîrşit pe calea normală a sistemuluĭ constituţional.

Un mare act s'a sĕvĕrşit, avem un frumos minister.

Dacă nu s'ar fi întrebuinţat deja fără drept altă dată numele de *mare minister*, acum ar fi momentul de a 'l aplica ministeruluĭ actual.

*

Constituţionalul nu se pronunţă încă.

TELEGRAME

PARIS, 27 Noembrie. —Raportul D luĭ Brisson asupra bugetuluĭ marineĭ constată că acest buget nu dă Franceĭ forţele necesare şi că lasă coastele fără apărare. D. Barbey a declarat că va face încercărĭ pentru a vedea dacă este cu putinţă să înlocuiască escadrele permanente cu escadre volante.

Maĭ multe capitole ale bugetuluĭ marineĭ aŭ fost adoptate.

GUVERNUL

Imediat după ce miniştriĭ aŭ eşit de la palat ierĭ la orele 3 s'aŭ adunat în consiliŭ de miniştri la ministerul de interne.

—✠—

O întrunire a guvernamentalilor a fost aseară la D. N. Filipescu, spre a discuta votul de azĭ de la Cameră şi a se şti pe câţĭ poate conta guvernul.

—✠—

Astăzĭ, la Cameră, focul va începe cu propunerea guvernuluĭ ca, înainte de orĭ ce, să se complecteze biuroul.

Cu acest prilej se va invoca din partea opoziţieĭ precedentul cu generalul Florescu, care a cerut un vot de încredere uneĭ Camere neconstituite şi apoĭ se va propune un vot de blam.

Guvernul va cere amânarea Camereĭ pentru 4—5 zile, ca să se pue miniştriĭ în curent cu afacerile.

Această propunere va trece—probabil—căcĭ mulţĭ deputaţĭ ţin să ia diurna fără să lucreze.

—✠—

Astă-zĭ, la Cameră, nu numaĭ că se va propune un vot de blam ministeruluĭ, dar se va cere coloneluluĭ Roznovanu să demisioneze de la preşidenţia Camereĭ, de oare ce D-sa a declarat că este alesul partiduluĭ liberal-conservator.

Azĭ acel partid nu maĭ există, decĭ D-sa nu maĭ reprezintă majoritatea.

Titlurile de hotarnicĭ

Există o fabrică de titlurĭ de hotarnicĭ, ast-fel că orĭ-cine are plăcerea d'a deveni hotarnic—fără să aibă cel puţin cunoştinţele cerute de regulamentul de hotărniciĭ, ce din nenorocire astă-zĭ se găseşte în aplicare (regulamentul dela 1864) nu are de cât a se înscrie, prin o petiţiune adresată ministeruluĭ de justiţie că doreşte a deveni hotarnic, şi acesta, pentru ceĭ cu cererĭ făcute din Oltenia, trimite cererea uneĭ comisiunĭ instituită ad-hoc în Craiova, cu invitaţiune a examina pe candidat şi dacă va îndeplini condiţiunile cerute de citatul regulament, să-ĭ confere titlul cerut.

Până aci este greutatea, — ajunşĭ înaintea comisiuneĭ, faptul este împlinit, — candidatul prezentă un act că a făcut 4 clase liceale, este scutit de examenul matematicilor (Trigonometria, Logaritmi, calcule diferenţiare, calcule integrale, etc, ca şi când acestea le-ar şti ca pe tatăl nostru) — maĭ prezintă un certificat — luat fie de complezenţă de la vre-un inginer hotarnic, fie prin banĭ, că ar fi făcut practică în hotărniciĭ anĭ de zile; şi astfel că comisiunea în vederea acestor doĕ acte îĭ dă titlul de „hotarnic."

Aşa la 1 (13) Decembrie a. c. comisiunea aceasta este întrunită pentru a conferi asemenea titlurĭ la 15 persoane; din carĭ parte sunt ofiţerĭ, parte sunt scriitorĭ pe la biurourile tehnice, iar parte sunt picherĭ de pe la şosele, carĭ toţĭ auzind înlesnirea cu care se conferă asemenea titlu, aŭ alergat a'şĭ lua în schimbul cine ştie ce favorurĭ, etc. — O dată botezaţĭ cu acest titlu, apoĭ devin nenorocirea celor nevoiţĭ a li se face vr'o lucrare, care neştiind pe cutare hotarnic în ce mod 'şĭ-a căpătat acest titlu, îĭ încredinţează lucrărĭ, carĭ multe se vĕd şi astă-zĭ că aduc saŭ la ruină pe proprietar, saŭ îĭ încurcă în procese de nu le maĭ descurcă anĭ întregĭ.

Atragem atenţiunea D-luĭ Ministru al justiţieĭ şi a D-luĭ Ministru al lucrărilor publice, ca să pună capăt o-dată scandaluluĭ ce se face cu conferirea acestor titlurĭ, căcĭ victimile sunt bieţiĭ proprietarĭ cât şi nenorociţiĭ sătenĭ care angajază aceste nulităţĭ pentru lucrărĭ de hotărniciĭ.

X.

Imprejurul unuĭ concurs

Ştiut este că la noĭ concursurile se ţin cu cea maĭ mare greutate. In special, concursurile fixate a se ţine în Bucureştĭ, se prelungesc anĭ întregĭ şi nenorociţiĭ candidaţĭ sunt supuşĭ veşnic la deplasărĭ şi cheltuelĭ. Cauzele uşor şi le poate esplica orĭ cine. Nu cred însă ca vre un alt concurs, să fi dat loc la atâtea amânărĭ provocate adese orĭ de motivele cele maĭ puţin avuabile, ca cel pentru economia politică şi finance de la universitatea din Iaşĭ.

Dar să narăm înainte de a vedea aceste cauze. Concursul, de care e vorba, a fost anunţat întâĭ pentru 15 Maĭ 1890, amânat apoĭ prin o decisiune ministerială la 1 Octombre 1890. Astă dată neputîndu-se complecta juriul, din cauză că lipsea D. Aristide Pascal din Capitală, s'a amânat pentru 1 Februar 1891—apoĭ prin decisiune ministerială la 1 Iunie 1891. De astă dată s'a găsit că comisiunea nu era legal constituită, întru cât ministerul desemnase ca delegaţĭ aĭ sĕĭ pe D-niĭ Aurelian şi N. Ath. Popovicĭ. S'a amânat dar din noŭ pentru 1 Noembre 1891.—Acum însă lucrurile iaŭ un alt aspect. Pe când în Bucureştĭ se strîng vre-o 12 candidaţĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin bine preparaţĭ pentru a concura, deja în Iaşĭ şi cu câte-va zile înainte de ziua fixată pentru ţinerea concursuluĭ, se ştia că concursul se va amâna şi că se va încredinţa D-luĭ Eugeniŭ Ionescu, suplinirea ziseĭ catedre. Aşa dar, pe când în Bucureştĭ 12 inşĭ stăruiaŭ să se ţină concurs, se emoţionaŭ, făceaŭ sacrificiĭ de timp şi banĭ, pe atuncĭ în sferile înalte din Iaşĭ se punea la cale cine să fie viitorul suplinitor!

Şi în adevĕr, la prima constituire a comisiuneĭ examinătoare în ziua de 1 Noembre, ministerul face aceiaşĭ greşală ca şi în Iunie trecut numind contra textuluĭ precis al legeĭ, ca delegaţĭ aĭ sĕĭ pe D-niĭ Aurelian şi Degre. Această împrejurare faţă cu cele ce se ştiaŭ în Iaşĭ, ne îndrituește a crede, că nu fără intenţiune s'a făcut aceasta. Nu doar că candidaţiĭ ar fi avut ceva de obiectat contra D-lor Aurelian şi Degre, dar se călca un text al legiĭ şi comisiunea nu se putea valabil constitui. Ast-fel D-niĭ Daniilescu şi Crătunescu aŭ sulevat chestiunea şi în procesul verbal întocmit la timp s'a arătat aceasta ministeruluĭ. In ziua de 9 Noembre comisiunea din partea facultăţi era constituită prin alegerea D-luĭ Disescu, în locul D-luĭ Vericeanu, numit ministru, şi se cerea ministeruluĭ a delega, conform legiĭ, doĭ membri din curtea de casaţiune. Consiliul permanent menţine ca bună delegaţiunea deja dată, iar D. ministru amână pentru o dată ulterioară concursul. In acelaş timp pentru a nu se crea dificultăţĭ D-luĭ Ionescu, prin o numire directă, ministerul scrie facultăţiĭ de drept din Iaşĭ, să recomande un suplinitor. De atuncĭ şi până în present consiliul facultăţiĭ respective nu s'a putut încă întruni spre a resolva această chestiune. Uniĭ vorbesc că chiar sprijinul pe faţa ce se dă D-luĭ Ionescu ar aduce această stare de lucrurĭ.

Cunoaştem pe D. Ionescu, ca un tînĕr de valoare şi n'am avea nimic de zis în contra-ĭ, dacă s'ar fi supus la aceleaşĭ încercărĭ la carĭ s'aŭ supus uniĭ aspiranţĭ, carĭ aŭ luat parte la toate concursurile ce s'aŭ publicat pentru această catedră. Ne-ar plăcea să-l vedem şi refuzând un dar, ce se caută a i se hărăzi, şi la care drepturile sale sunt micĭ de tot. Altminterea am înţelege o protestare din partea tuturor candidaţilor, carĭ s'aŭ înscris regulat şi aŭ fost prezenţĭ la toate epocele când trebuia să se ţină concursul, şi chiar ne-ar mira mult când una ca aceasta nu s'ar face. E drept că aceĭ carĭ s'aŭ pregătit pentru concurs, carĭ aŭ făcut sacrificiĭ pentru a concura, să ceară a fi preferiţĭ la suplinirea catedreĭ. Ast-fel fiind, toate iluziile tinerilor ce muncesc, s'ar distruge, şi fie-care va ajunge să creadă că dreptate nu maĭ este în ţara românească, nicĭ chiar când în capul ministeruluĭ se află un om încercat, şi care a dat dovezĭ de corectitudine, ca D. Poni.

Vom maĭ reveni, după ce vom fi aflat deciziunea definitivă ce s'a luat în această chestiune.

N.

AFACEREA STURZA-ELIAD

Am vorbit acum câte-va zile de afacerea Sturza-Eliad, şi am arătat cum acel concurs a fost ilegal şi că trebueşte casat şi anulat, şi înfiinţată o altă comisiune.

Vom da acuma câte-va amănunte caracteristice asupra modului cum el s'a săvîrşit.

Condiţiunile concursuluĭ, publicate în *Monitorul oficial*, numaĭ cu 9 zile în loc de treĭ lunĭ (art. 333 din lege) înainte de termen, eraŭ următoarele :

Candidatul nu va avea maĭ mult de 27 anĭ şi va fi licenţiat în litere de la Facultatea din Bucureştĭ.

Candidatul va fi supus la 3 probe :

1) una în scris, în limba franceză, asupra unuĭ subiect din literatura franceză ;

2) una orală, asupra unuĭ subiect tot din literatura franceză, tras cu 24 ore înainte, candidatul avênd dreptul de a se exprima în limba franceză ; şi

3) conversaţiune în limba franceză între candidat şi juriŭ, în cazul când candidatul nu va fi dovedit în destul cunoştinţa limbeĭ franceze.

Concursul a început Miercurĭ în 6 Noembrie în scris şi subiectul tras la sorţĭ a fost : *Romantismul, Naturalismul şi Realismul în Franţa*, candidatul avênd treĭ ore pentru a face compoziţiunea sa.

Amândoĭ concurenţiĭ aŭ obţinut *note egale* pentru proba în scris, de şi ne prinde mirarea, cum s'a putut aceasta ; D. Sturza fiind deprins a mânui condeiul în limba franceză şi după ce a scris maĭ multe opere, care aŭ fost judecate cu laudă în Franţa.

Iar D. Eliad, care atâta franţuzească ştie (după cum chiar el declară la toţĭ), cât a învěţat acum 4 anĭ pe băncile liceuluĭ Sf. Sava şi atâta literatură cât a putut citi în 9 zile de preparaţie. Oare nu se ştie ce fel de franţuzească se învaţă în şcoalele noastre secundare?

D. Odobescu, unul dintre membriĭ juriuluĭ (ceĭ-lalţĭ fiind D-niĭ Francudi, Frollo, Maiorescu şi Crăciunescu) a spus că dă preferinţă D-luĭ Eliad, fiind-că D. Sturza are un stil de jurnal, iar procesul-verbal, scris de D. Maiorescu, spune că D. Sturza a arătat oare-care neglijenţă. S'a găsit multe defecte D-luĭ Sturza, dar niciĭ unul D-luĭ Eliad. Lăsăm pe public să judece dacă aicĭ nu este în adevěr un *favoritism patent* pentru D. Eliad.

Joĭ, 7 Noembrie, s'a tras la sorţĭ subiectul oral : *Cum Franţa a ajuns la unificarea limbeĭ sale*, şi Vinerĭ, 8 Noembrie, s'a susţinut subiectul oral. — Intâĭ a vorbit D. Eliad, în limba română, nu în franţuzeşte, şi cu multe florĭ de retorică şi cu fraze pompoase ; a întreţinut publicul de multe şi de multe, dar n'a intrat de loc în fondul desbatereĭ şi n'a arătat de fel prin ce căĭ Franţa a ajuns la acel fenomen : *unificarea limbeĭ*. Domnul Eliad a terminat discursul sĕŭ printr'o frasă deplasată zicênd că mărturiseşte că până acum s'a ocupat timp de 4 anĭ cu pasiune de filosofie şi că regretă de a părăsi acel teren pentru limba şi literatura franceză".

Cum aceasta ? Inainte ca juriul să se fi pronunţat? Vedeţĭ bine că era o înţegere de la început de a se face nedreptate D-luĭ Sturza.

După D. Eliad, vorbi şi D. Sturza, care declară maĭ întâiŭ că se va exprima în limba franceză *din cauza natureĭ concursuluĭ*. D-sa vorbi fără frase zgomotoase, a intrat îndată în fondul subiectuluĭ şi l'a tratat în mod pedagogic arătând prin ce împrejurare Franţa a ajuns s'şĭ unifica limba, ajutată şi de evenimentele politice.

Am constatat cu mult regret că afară de D. Francudi nicĭ un membru al juriuluĭ nu 'l asculta, ba chiar unul, D. Odobescu, îĭ întorsese spatele de la început şi altul, D. Maiorescu, se apucă să facă procesul verbal.

Ca rezultat s'a dat nota 7 1/4 D-luĭ Sturza şi 7 1/2 D-luĭ Eliad. „Orĭ acel sfert nu preţuia pentru Sturza, că vorbise în limba franceză, maĭ cu seamă că s'a şi dispensat de a treia probă, ceĭ l'alţĭ candidaţĭ, între carĭ D. Eliad nu dăduse nicĭ o dovadă că posedă îndestul limba franceză pentru a putea asculta cursurĭ la Paris ?

Şi s'a conchis procesul verbal printr'aceste stranie cuvinte cum că : *D. Eliad este cel puţin pentru universitate* **o garanţie** *că va împlini conştiincios misiunea sa.*

Cum? Adică ce garanţie maĭ multă arată D. Eliad şi de ce se insultă cel-l'alt candidat? Oare acestea sunt moravurĭ civilisate? Şi cine vorbeşte de garanţie şi onorabilitate?

Cerem cu insistenţă ca acel concurs scandalos să fie *casat* cât maĭ curênd. Sunt aproape treĭ săptămânĭ de atuncĭ şi nicĭ un demers nu vedem făcêndu se pentru anularea acestuĭ concurs, neregulat şi nelegal.

Scandalul este la culme şi aceasta este o *pată* pentru universitatea din Bucureştĭ !

Vom reveni.

Clerul în Franţa

PARIS, 27 Noembre.—D. Dide a interpelat guvernul la Senat asupra atitudineĭ cleruluĭ ; D. Goblet a cerut separarea bisericeĭ de Stat. D. Fallieres a rĕspuns că fără a părăsi nimic din drepturile sale guvernul este partizanul uneĭ politice de împăciuire. D. de Freycinet a zis că atitudinea oare-căror episcopĭ este într'adevěr netolerabilă ; guvernul se va servi de mijloacele existente pentru a înăbuşi excesele; dar dacă separarea bisericeĭ de Stat ar deveni necesară, clerul va fi rĕspunzător.

Senatul a adoptat cu 211 voturĭ contra 57 a ordine de zi care angajează guvernul să uzeze de drepturile de care dispune pentru a impune cleruluĭ respectul Republiceĭ şi supunerea legilor.

Poşta centrală

Am arătat în maĭ multe rîndurĭ că la *ghişeul* scrisorilor recomandate externe de la poşta centrală, este o îmbulzeală ne maĭ pomenită în toate zilele de lucru, de pe la orele 3 jum. p. m. până la orele 6 şi ceva când casele comerciale 'şĭ trimit corespondenţa ce aŭ cu streinătatea. E ceva desgustător să vezĭ cum se îmbulzesc la ghişet trimişiĭ caselor de comerciŭ, care aŭ egoismul şi strîmptul calcul de a voi să'şĭ trimită într'o singură dată scrisorile ce scriŭ o zi întreagă, spre a nu distra de două orĭ de treĭ orĭ pe zi de la lucru pentru poştă pe curierul caseĭ. Şi încă ce corespondenţă! Pachete de câte 10 saŭ 15 scrisorĭ de o dată !

In intervalul acestor treĭ ore ghişeul sus-pomenit este proprietatea rîndaşilor ungurĭ aĭ marilor noştri comercianţĭ, carĭ se împing, se ceartă şi se înghiesuesc ca să apuce care maĭ de care să'şĭ dea maĭ nainte corespondenţa.

Micul comerciant însă saŭ particularul care se duce să'şĭ dea singur o scrisoare între aceste ore, neavînd onoarea a fi rîndaş al onorabililor noştri marĭ comercianţĭ, pe lângă că este silit de a sta câte o jumătate de oră, şi câte odată şi maĭ mult, până să dea scrisoarea, apoĭ trebue să sufere şi grozava îmbulzeală a slugilor bogătaşilor noştri.

Dar bietul funcţionar de la acel ghişeŭ cât nu suferă el în acele ore când scrisorile comerciale îĭ cad pe cap ca ploaia?

Maĭ acum cât-va timp, vorbind de acest fapt şi cerênd direcţiuneĭ poştelor să maĭ deschidă în zilele de lucru, de la ora 3 până la ora 6, încă un ghişeŭ pentru scrisorile recomandate externe, spuneam că priveliştea aceleĭ îmbulzelĭ îţĭ face efectul uneĭ cete de *negri* din cele maĭ sĕlbatice triburĭ ale Africeĭ în momentul când li s'ar împărţi de cine-va câte o mână de mălaĭ. Atuncĭ nu reprezentam în mod complect priveliştea ; adevĕrata comparaţiune ce poţĭ face este aceea cu animalele cele maĭ lacome în momentul când li se împarte hrana într'o albie.

Singurul remediŭ este să se deschidă încă un ghişeŭ.

INFORMAŢIUNI

Junimiştiĭ sunt convocaţĭ astă-seară la clubul lor spre a se consfătui asupra situaţiuneĭ lor în Cameră.

—✠—

Bine a zis directorul nostru, în coloanele acestuĭ ziar că **Ghiţă clopotarul** nu este nicĭ liberal, nicĭ independent.

Mârzescu a primit să figureze în combinaţiunea ministerială Florescu-Vernescu, contra luĭ Lascar Catargiu.

In urmă Mârzescu a primit să figureze în combinaţiunea ministerială Catargiu-Vernescu, contra generaluluĭ Florescu.

Ce ciocoiŭ slugarnic !!

Şi acest lacheŭ florescist şi catargist are neruşinarea de a poza ca *liberal* şi încă ca *independent*.

—✠—

Consiliul comunal al capitaleĭ este convocat pentru Sâmbătă la orele 8 seara.

—✠—

Pe ziua de astăzĭ sunt puşĭ în poziţie de retragere D-niĭ generalĭ Radovicĭ, Severin şi Racoviţă.

—✠—

Societatea funcţionarilor publicĭ va ţine adunare generală Duminică 1 Decembrie la ora 1 p. m. în sala Nr. 18 a Universităţiĭ din Bucureştĭ.

Toţĭ membriĭ acesteĭ societăţĭ sunt rugaţĭ să ia parte.

—✠—

O comisiune specială, sub preşedinţia D-luĭ G. Lahovary, preşedinte la curtea de compturĭ, se ocupă cu un proect de reorganizare a acesteĭ curţĭ.

Această reorganizare e absolut necesară şi nu ne îndoim că D. G. Lahovary şi întreaga comisie, de sub preşidenţia sa, vor face să dispară toate neajunsurile de astă-zĭ.

—✠—

In consiliul de disciplină al barouluĭ din Iaşĭ s'aŭ ales pe un period noŭ de doĭ anĭ D. Macri, decan ; D-niĭ Grigorovicĭ, Pandele Zamfirescu, Al. Bădărău, C. M. D. Miclescu, Botez şi A. Luponi, membriĭ.

—✠—

Societatea funcţionarilor comercialĭ din Bucureştĭ a ales comitetul următor.

D-niĭ St. R. Becheanu şi S. Fain, preşedinţĭ de onoare.

D. A. I. Ciurea, preşedinte activ.

D-niĭ D. V. Păcăţeanu şi Fain jun., vice-preşedinţĭ.

D-niĭ Al. Mureşanu şi Braunstein, secretarĭ.

D. Andreĭ Ionescu, controlor.

D. Săvulescu, casier.

Domniĭ Gabriel David, Vasile Corbea, Ion Iliescu, Socaciu, etc., membriĭ.

—✠—

Din Iaşĭ primim trista ştire că *Al. Barothy*, administratorul oteluluĭ Traian, a încetat din viaţă în vîrstă de 38 anĭ.

Trimitem condoleanţele noastre familieĭ.

—✠—

Astă seară Joĭ se va juca la Teatru Naţional pentru a treia oară tragedia *Phedra*, şi comedia *Bolnavul Inchipuit*.

—✠—

S'aŭ terminat planurile şi devizurile pentru mărirea găreĭ de Nord.

Cheltuelile ce vor necesita lucrările de mărire se ridică la suma de două milioane opt sute miĭ leĭ.

—✠—

D. Dim. M. Şerbănescu 'şi-a susţinut cu succes teza pentru obţinerea diplomeĭ de licenţă a şcoaleĭ libere de ştiinţele politice.

Subiectul tezeĭ sale a fost *Munca şi cauzele care influenţează productivitatea eĭ.*

Felicitările noastre.

—✠—

Abia a scăpat poşta de un polcovnic şi guvernul vrea să o hărăzească cu altul.

In locul D-luĭ colonel Gorjan, e vorba să fie numit director la poştă D. colonel A. Robescu, aghiotant al Regeluĭ.

Oare e absolută nevoe să zdrîngănească o sabie prin birourĭ, ca să meargă serviciul poştal?

—✠—

Astă-zĭ este aniversarea luăreĭ Plevni.

Oraşul este împodobit cu drapele şi un Te-Deum s'a cântat la biserica Mihaĭ-Vodă.

—✠—

D. Titus Dunca, inginer şef în serviciul drumurilor în Botoşanĭ, e transferat în aceiaşĭ calitate în judeţul Dorohoĭ.

D. Alfred Dausch, inginer şef al serviciuluĭ drumurilor din judeţul Roman, e transferat în locul D-luĭ Titus Dunca.

D. Prosper Vojen, inginer şef al serviciuluĭ drumurilor din judeţul Dorohoĭ, e transferat în locul D-luĭ Alfred Dausch la Roman.

—✠—

Concertul anunţat pentru astăzĭ Joĭ în sala Ateneuluĭ s'a amânat pentru Duminecă 1 Decembrie, la orele 2 p. m.

—✠—

Sâmbătă 30 Noembre se va da în sala *Orfeu* o serată cu teatru de către societatea chelnerilor în folosul colegilor lor lipsiţĭ de mijloace.

—✠—

Recrutarea tinerilor se va începe în Capitală, pentru culoarea de Roşu, în zilele de 2, 3, 4, 5, 7 şi 9 Decembrie în localul secţieĭ 6, din str Academieĭ.

—✠—

Principele Grigorie Sturdza a dat la lumină o operă la care lucrează de maĭ mult timp.

Legile fundamentale ale Universuluĭ este o lucrare ştiinţifică care cere un studiŭ amănunţit.

Vom reveni asupra eĭ.

—✠—

In curênd va apare de sub tipar un volum de nuvele săteştĭ de D-nul Mihail Bonachi. Volumul poartă titlul :

Despre talpa ţĕreĭ.

—✠—

Primim din Iaşĭ un frumos volum de poezii datorit peneĭ D-luĭ N. Volenti, colaborator al *Convorbirilor Literare.*

In prezentul volum, care e de 189 paginĭ, D. Volenti îşĭ împarte ast-fel producţiunea sa poetică : Icoane din viaţă, Pastelurĭ, Varia şi Traducerĭ. Intre traducerĭ se află şi frumoasa comedie a luĭ Fr. Copée intitulată *Trecătorul*.

Recomandăm acest volum de poesiĭ. Preţul e de 3 leĭ.

STIRI TELEGRAFICE

BERLIN, 27 Noembrie. — Guvernul a depus la Reichstag corespondenţa însărcinatuluĭ de afacerĭ al Germanieĭ la Washington în privinţa deschidereĭ graniţeĭ germane porcilor americanĭ. Rezultă de aci că preşedintele Statelor Unite avênd în consideraţie buna voinţă a Germanieĭ de a acorda produselor agricole americane aceleaşĭ avantagiĭ ca acelora din Austro-Ungaria, va putea să acorde Imperiuluĭ concesiunile prevĕzute în legea şi tariful vamal de la 10 Octombre 1890.

ZURICH, 27 Noembre.—Bancherul Emil Walcker a încetat plăţile ; pasivul este de maĭ multe milioane. Walcker care a plecat în Italia a luat cu el sume marĭ.

BERLIN, 27 Noembrie. — Reichstagul a hotărît cu toate voturile contra 13 (conservatoare) de a începe mâine discuţia tractatelor de comerţ.

Doctorul Schweninger a povăţuit pe prinţul de Bismarck să nu ia parte actualmente la lucrările Reichstaguluĭ.

HUGUES LE ROUX

Franc-Tirorul

In colţul aleĭ Rembrandt, Francis salută o femee tînĕră, care venea spre noĭ. Mĕ întorseĭ să mĕ uit după dînsa.

Era o persoană cam ciudată, fără vîrstă hotărîtă, între 30 şi 40 de anĭ. Pĕrul negru, creţuriŭ, coliliŭ icĭ şi colo, şi nins cu puţină pudră, — nu o îmbĕtrînea. Mergea iute, sprinten, foarte sveltă, îmbrăcată cu o rochie neagră care nu era de doliŭ, şi voalată, peste o pălărie de pîslă aproape bărbătească, pe care tremuraŭ câte-va pene de fazan ca egretă.

Mĕ'ntorseĭ spre Francis ca să'l întreb cum o chiamă, însă îl vĕzuĭ că i se suise tot sângele în obraz şi tocmaĭ voiam să tac, când îmĭ zise :

— Cunoştĭ tu pe femeia asta?... Este D-şoara de Maucroix, singura femee pe care am voit în viaţa mea ca s'o iaŭ de nevastă !

Auzisem pe nişte prietinĭ vorbind de Maucroix. Ştiam că fratele şi sora trăiaŭ

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

ELY MONTCLÈRE

(45)

Buchetul Ucigaş

PARTEA II-a

Frumos Monstru

III

El s'ar fi dus negreşit la contesa ca să'ĭ ceară sfaturĭ ; acum se va duce la copilul contesеĭ, dacă ea nu maĭ trăia.

De aceea ieşi Burgand din casă, ca să se ducă să găsească pe Filip.

Filiş nu era departe d'acolo.

Abia se sculase şi venise să dea tîrcoale prin prejurul pavilionuluĭ, necutezând să intre, el care era aşa de lacom ca să ştie ce se petrecea înăuntru !

Ştia, de la Madelena, că Tereza ceruse, în ajun, tatăluĭ sĕŭ ca să aştepte până dimineaţa ca să vorbească despre măritiş, şi, foarte îngrijat se întreba :

— Ce o fi zicênd ea oare? Primeşte? Cine ştie? Poate că'l iubea pe Scarlat. Pentru el plângea ea, la el se gândea ea mereŭ ..

Dar când e vorba la adică, ce'mĭ pasă mie ?

Ast-fel de lucrurĭ nu mĕ privesc.

Ce 'mĭ pasă dacă 'l iubeşte orĭ dacă nu'l iubeştĭ ? Eŭ nu o iubesc, cel puţin nu ştiŭ.

Pentru ce tresări el oare când zise vorbele acestea din urmă ?

Pentru ce vedenia Terezi aşa de albă, aşa de frumoasă, aşa de încântătoare, făcea să'ĭ bată inima maĭ tare ?

Pe când se gîndea el ast-fel fu zărit de Burgand.

Tînĕrul vĕzuse pe Burgand şi venea spre dînsul, neliniştit, întrebându'l cu ochiĭ, căutând în obrazul luĭ un semn de bucurie orĭ de întristare care să'l lumineze.

— Domnule Filip, zise bĕtrînul soldat, tocmaĭ te căutam şi mĕ bucur că te am găsit.

Am să vorbesc cu D-ta. Aĭ vrea ?

— De ce nu? Despre ce e vorba, Burgand ?

— Despre Tereza ; fata asta mĕ îngrijeşte. Dar maĭ bine să rĕmânem în aleia asta de unde nu ne poate vedea ea.

Tereza nu are nevoe să ştie ce vreaŭ să'ţĭ spun.

Filip sta pe ghimpĭ.

— Spune, iute, Burgand, ce este ?

— Nu vrea să se mărite cu Scarlat Blanc; ce zicĭ D-ta ?

— Atât maĭ bine.

— Cum aşa ?

Rĕspunsul luĭ Filip zăpăcise pe Burgand.

Intreba pe tînĕr cu ochiĭ, însă Filip începu să rîză cu un rîs aşa de franş, aşa de comunicativ în cât rîse şi bĕtrînul fără să ştie ce face, şi ca un cocoşat, după cum zicea el.

Toate lucrurile aŭ un sfîrşit, chiar şi rîsul.

Cel dintîĭ care se linişti fu Filip, foarte mirat că rîsese aşa de mult, el care a dineaorĭ era aşa de mîhnit.

— Scuză-mĕ, Burgand, zise el în sfîrşit : am zis : atât maĭ bine! mĕ întreb şi eŭ pentru ce, fiind-că am zis tocmaĭ din potrivă de ce voiam să zic... da... negreşit.

Va să zică, eştĭ sigur că Tereza nu vrea să se mărite ?

— Nu 'l vrea pe Blanc.

— A! şi pentru ce ?

— Domnişoara nu 'l iubeşte, asta'ĭ de ajuns pentru ea !

— Insă D-tale vĕd că nu 'ţĭ place că nu 'l iubeşte ?

— O Doamne! Ce nevoe este de atâta iubire? Iubirea vine de la sine.

— Eŭ nu sunt de părerea D-tale, Burgand. Când doĭ oamenĭ nu se iubesc nu pot trăi în înţelegere.

Ce aĭ zice dacă Tereza ar fi nenorocită maĭ târziŭ ?

— Sigur că vreaŭ maĭ bine orĭ ce alt ceva de cât s'o vĕz nenorocită, însă cu Blanc nu poate să fie nenorocită... el este nebun după dînsa.

In sfîrşit tot ce 'ĭ sigur este că ea 'mĭ-a spus verde în ochĭ : nu !

Tot ce am putut scoate de la dînsa a fost ca să se gândească treĭ zile pentru ca să vază dacă face bine saŭ nu refuzând pe Blanc.

— D-ta găseştĭ că nu are dreptate ?

— Sigur ; şi de aceea m'am gândit la D-neata.

— Pentru ce ?

— Ca să te sileştĭ D-ta s'o convingĭ... ca s'o facĭ să'şĭ schimbe hotărîrea.

Mĕ adresez D-tale cum m'aş fi adresat mamiĭ D-tale, D-le Filip.

— In împrejurarea asta sigur că m'ar fi ajutat.

— Vreĭ să sfătuesc eŭ pe Tereza ca să se mărite cu un om pe care nu'l poate suferi ?

— Nu zic asta ; însă D-ta ştiĭ să vorbeştĭ maĭ bine de cât mine ; D-ta o să te pricepĭ s'o facĭ să spue... nu ştiŭ ce, fiind-că mie mi se pare că ascunde ceva...

Sileşte te să afli ce se petrece într'însa. Tereza are în D-ta o încredere deplină ; ea va face ce'ĭ veĭ spune D-ta, sînt sigur, şi afară de asta o să te ajute şi Madelena.

— Ascultă-mĕ, Burgand, fiĭ logic, dacă nu aĭ D-ta puterea să înduplecĭ pe copila D tale, cum vreĭ s'o înduplec eŭ ?

— Eŭ îţĭ cer numaĭ s'o sfătueştĭ.

Până acum toate merg bine, însă Madelena o să se mărite mâine - poimâine, şi chiar Dumneata o să te însorĭ într'o zi.

Atuncĭ noĭ o să rĕmânem singurĭ fiind-că tatăl D-tale şi Engleza...

Tereza este în vîrstă de măritat, are opt-spre zece anĭ ; partida care i se oferă este strĕlucită, chiar nesperată, pentru noĭ, carĭ sîntem aproape săracĭ pe lângă Blanc.

Dacă se va încăpăţîna ca să nu vrea pe Blanc, poate să treacă multă vreme până s'o maĭ ceară alt-cineva.

Noĭ trăim în munţĭ, şi afară de ţăranĭ nu este lume maĭ bună p'aci.....

Nicĭ d-ta nu aĭ voi ca Tereza să ajungă nevasta unuĭ sătean, orĭ cât de bogat ar fi ?

Iar cât despre vorba ca să îmbătrânească fata, nu speram nicĭ pentru ea nicĭ pentru mine.

Aĭ să vezĭ, când veĭ fi în vîrsta mea, cum o să te bucure speranţa c'aĭ să jocĭ nepoţeiĭ pe genuchĭ !

Nepoţeĭ care să'ţĭ aducă aminte pe copiĭ d-tale când eraŭ tot aşa de micĭ, şi pe care 'ĭ iubeştĭ foarte mult !

(Va urma)

împreună, retrașĭ de lume, maĭ tot anul, la moșia lor din ținutul Caux. Acolo primeaŭ numaĭ câțĭ-va prietinĭ, posomorîțĭ, ca și dînșiĭ, pentru călărie și pentru vînătoare. Sigur că gustul acesta apropiase pe Francis de D-ra de Maucroix.

Ziseĭ zîmbind :

— V'ațĭ iubit.

Buna figură a luĭ Francis nu se înveseli. Era galben.

— Ce vorbeștĭ tu ! zise el oftând. Domnișoara Maucroix mergea pe douăzecĭ și opt de anĭ. Era amazona cea maĭ îndrăzneață din câte am vĕzut. Și la vînătoare ne întrecea. Mĕ duceam în toate iernele la dînșiĭ ca să vînez cerbĭ. Maucroix mĕ primea bine, și de sigur, sora luĭ era încântătoare cu mine. Mĕ gîndeam une orĭ că cu o femee ca dînsa nu așĭ fi nevoit să'mĭ schimb obiceiurile. Aș putea să vorbesc despre lucrurĭ pe carĭ le știŭ și care îmĭ plac.

Cu toate astea mi-aŭ trebuit treĭ anĭ ca să mĕ hotăresc.

I-am vorbit despre asta, într'o dimineață de Decembrie, pe când călăream, amîndoĭ, printr'o alee din pădurea Frileuse. Ea începu să zîmbească de galanteriile mele; însă când îĭ spuseĭ ce voiam eŭ, întoarse ochiĭ fără să'mĭ rĕspundă.

Făcurăm ast-fel vr'o două sute de metre pe alee, fără să maĭ schimbăm vr'o vorbă.

Mĕ durea inima.

In cele din urmă îĭ ziseĭ :

— Te-am supărat ?

Ea dete din cap, și întorcêndu-se cu fața la mine, se uită bine în ochiĭ meĭ.

— Francis, îmĭ zise, așĭ voi să'țĭ zic da, însă nu se poate..... Făgăduește-mĭ că n'aĭ să maĭ vorbeștĭ niciodată despre asta.

Vreĭ să pornim în galop ?

Dădurăm drumul cailor. Calul eĭ mergea așa de iute în cât cu mare greutate mĕ țineam după dînsa. Peste un sfert de ceas calul îĭ era alb de spumă. O rugaĭ să se oprească, însă ea nu'mĭ rĕspunse. Iuțeala o înebunise. Părea că fugea de ceva. Mĕ duse în fuga asta până la castel și pe când o ajutam să se dea jos de pe cal, vĕzuĭ lacrimĭ înghețate pe voaleta sa.

La dejun nu veni. Seara fuseĭ rugat să mĕ suĭ în camera sa. O găsiĭ întinsă pe un scaun lung. Părea zdrobită.

Imĭ făcu semn să șez lîngă dînsa și îmĭ zise:

— Prietine, m'am gândit. Intre oameniĭ cum se cade ca noĭ nu trebue să fie ast-fel de secret. Trebue să știĭ secretul meŭ.... Vezĭ portretul ăsta.

Imĭ arătă fotografia unuĭ tînĕr, aproape a unuĭ copil.

I-o dedeĭ înapoĭ și ea îmĭ spuse:

— Bietul Stanislas! Era unul din vecinĭĭ noștri de castel. Era de opt-sprezece anĭ când a isbucnit rezbelul cu Germania. Eŭ mergeam pe șaĭ-spre-zece. Ne iubeam ca niște copiĭ. Când se hotărî ca să se înroleze într'o companie de franctirorĭ, furăm logodițĭ. Iĭ scriam din când în când, pe diferite adrese. El se bătea în toate zilele. Intr'o dimineață primiĭ scrisoarea aceasta, cea din urmă..."

Am citit scrisoarea pe care 'mĭ-o dădese ea și pe urmă i-am dat-o înapoĭ.

— Vezĭ bine că nu se poate, îmĭ zise.

Mĕ sculaĭ, îĭ sărutaĭ mâna, și ea îmĭ zise :

— Adio, prietine.

Plecaĭ chiar în seara aceea. D'atuncĭ sunt zece anĭ. Azĭ o întâlnesc pentru întâia oară.

Mergeam iar unul lângă altul. Și fiind că Francis tăcuse, eŭ îl întrebaĭ cu sfială :

— Și ce spunea scrisoarea aceea ?

El se bătu pe frunte.

— Aĭ dreptate... Iacă ce se întîmplase !

Logodnicul domnișoareĭ de Maucroix și camaraziĭ luĭ se întăriseră într'un sat în apropiere de Bapaume. Ținură piept două zile ; însă când voiră să bată în retragere, era prea târziŭ, Prusianiĭ îĭ înconjuraseră. Se făcuse cunoscut de maĭ nainte că toțĭ soldațiĭ neregulațĭ carĭ vor fi găsițĭ sub arme, vor fi împușcațĭ.

Stanislas s'ascunsese într'o șură, unde niște țĕranĭ îĭ aduseseră haine vechĭ ca să se îmbrace tiptil. Spera să treacă printre liniile prusiene — se bizuia că e tînĕr. Se dezbrăcase de uniforma luĭ de franc-tiror și voia s'o îngroape împreună cu armele. Insă când se gîndi că îngroapă și portofoliul, pierdu curajul.

In portofoliŭ era o scrisoare a logodniceĭ luĭ. Domnișoara de Maucroix scria, și, țiŭ minte și acum frasa asta: „Curaj, scumpe Stanislas, știĭ că te iubesc și că te aștept și dacă așa ar fi voința luĭ Dumnezeŭ, te aș aștepta până voiŭ muri".

„Stanislas aruncase portofoliul jos, cu toate micile suvenirĭ pe carĭ le păstrează pe inimă un soldat în campanie. Insă de scrisoarea aceea nu voia să se desfacă. O cusu în bluză și plecă.

Nemțiĭ turbaseră de necaz că fuseseră ținuțĭ așa de multă vreme în eșec de o mână de oamenĭ. Ișĭ țineaŭ strîns liniile. Stanislas fu arestat. Il căutară bine și-ĭ găsiră scrisoarea.

Scrisoarea aceea îl osîndea la moarte. Ofițerul care comanda plutonul de execuțiĭ era din întîmplare un om bine crescut. Vĕzu cu cine are a face și zise luĭ Stanislas :

— Domnule, dacă aĭ să ieĭ ceva dispozițiĭ, să trimițĭ vreo scrisoare, pot să te maĭ las un sfert de ceas.

Stanislas mulțumi și scrise logodniceĭ sale.

In acelaș plic îĭ trimise două scrisorĭ. Cuvintele pe care le am citit și biletul de amor care'l pierduse.

Domnișoara de Maucroix vrea să rĕmâe credincioasă amintireĭ luĭ Stanislas. Eŭ unu nu o blamez.

Francis oftă, pe urmă zise :

— In sfîrșit, glonțul care a lovit pe copilul acela a nimicit treĭ viețĭ...

Spartali

Fapte și Intâmplărĭ

Turtă uriașă.—In anul 1730, Regele Saxonieĭ Frederic August invită la manevrele de toamnă ce se făceaŭ în vremea aceea pe marginile rîuluĭ Ellea și pe Regele Vilhelm I al Prusieĭ, însoțit de principele Frideric, moștenitorul presumtiv, tatăl actualuluĭ împĕrat al Germanieĭ.

Manevrele se făceaŭ maĭ mult ca curtea Saxonă să dea străinilor o idee despre bogăția Eĭ.

Așa, într'una din zile, tutulor soldaților li se aduse hrana în fața corturilor. Cu această ocazie se aduse și o turtă uriașă. Istoria nu maĭ cunoaște alt exemplar de felul sĕŭ și cronicariĭ de pe atuncĭ se grăbiră să o înregistreze în analele lor. Bine înțeles, că așa ceva de o dimensiune atâta de piramidală, nu se putea lăsa uităreĭ.

Materialul întrebuințat la această Capo d'operă a brutarilor a fost: 14000 ocale de făină, 8200 ouă, 30 vedre de lapte, una vadră de drojdie de bere, una vadră de unt. Spre a se putea coace, fu zidit într'adins un cuptor în mărime de 20 metri cubĭ, la gura luĭ funcționa o locomobilă pentru a ajuta la punerea cozonaculuĭ în cuptor și la scoatere. Când acest uriaș fu copt, se puse pe o podeală de scândurĭ în formă de car pe care îl trăgeaŭ opt caĭ.

Adus în fața frontuluĭ, un inginer îĭ căută centrul, apoĭ un dulgher tăiă cu un ferĕstrăŭ o bucată rotundă din mijloc. Această bucată fu servită întâĭ Regeluĭ Frideric Vilhem al Prusieĭ, moștenitoruluĭ, apoĭ celor-l'alțĭ invitațĭ. Pe urmă se dete fie căruĭ soldat câte o felie tăiată cu ferĕstrăul.

După cum se spune cu siguranță, turta ar fi fost foarte gustoasă Regele Vilhelm păstră o bucățică din această turtă istorică în mărime de 10 centimetri pe care o aduse cu sine la Berlin după terminarea manevrelor.

Această bucățică astăzĭ se poate vedea la muzeul de antichitățĭ din Berlin, într'o cutiuță aurită și pe una din laturĭ se citește :

Amintire de la Mühlberg, 1730 Octombrie 10

Müuhlberg este localitatea pe marginea Elleĭ unde a fost manevrele saxone la 1730.

DESBATERILE PARLAMENTARE

CAMERA

Ședința de la 28 Noembrie 1891

Ședința se deschide la orele 1 și jum. sub președința D-luĭ colonel Roznovanu.

Prezențĭ 140 deputațĭ.

Se fac formalitățile obicĭnuite.

Se declară vacant colegiul I de Vasluĭ, în urma numireĭ D-luĭ Donicĭ ca prefect al aceluĭ județ și colegiul II de Argeș în urma morțeĭ D-luĭ Daniel Kirițescu.

Declarația ministeruluĭ

D. **Lascar Catargiu** se urcă la tribună și citește maĭ întâĭ decretul pentru numirea noilor miniștri.

Apoĭ face în numele guvernuluĭ, următoarea declarațiune :

Chemațĭ la guvern, în urma demisiuneĭ ministeruluĭ precedent, **prin încrederea M. Sale,** voim a continua opera de reforme începută de maĭ 'nainte.

Ideile noastre sunt cunoscute, conservatizmul nostru moderat, simțimintele noastre liberale....

Vocĭ: Aaa!

D. **Lascar Catargiu:** Da, sentimentele noastre liberale, noĭ vorbim cu fapte, Constituția e dovada sentimentelor noastre liberale... Sentimentele noastre liberrle pot da satisfacție orĭ-căreĭ aspirațiunĭ înaintate.

Acestea fiind opiniunile majorităților Parlamentuluĭ credem că suntem reprezentanțiĭ lor la guvern.

Unitatea de vederĭ și de conducere va face ca acțiunea noastră să fie maĭ spornică și maĭ arzătoare.

Facem decĭ un călduros apel la spiritul de concordie și la patriotizmuĭ D-voastră, ca să ne concentrăm toate forțele pentru aducerea la îndeplinire a acesteĭ marĭ datoriĭ.

Prorogarea

Fără a lăsa un moment de interval și fără a ținea seamă de rumorile cu care a fost primită declarația sa, D. Lascar Catargiu dă citire mesagiuluĭ regal, prin care, în virtutea art. 95 din Constituție, *Regele proroagă Adunarea până la 7 Decembrie.*

Ședința se ridică.

SENATUL

Ședința de la 28 Noembrie

Ședința se deschide la orele 2 p. m. sub președința D-luĭ Brăiloiu vice-președinte.

Prezențĭ 86 senatorĭ.

Se fac formalitățile obișnuite.

Miniștriĭ staŭ în ordinea următoare : L. Catargiu, Olănescu, Al. Lahovary, Știrbeĭ Manu, Tache Ionescu, Sturza-Scheianu și general Lahovary.

D. **Al. Orăscu** cere să se verifice niște alegerĭ.

D. **G. Mârzescu** (cu vocea tare): Lăsațĭ să se citească întâiŭ mesagiul M. Sale și apoĭ ce voește D. Orăscu.

D. **L. Catargiu** citește mesagiul prin care M. S. face cunoscut numirea miniștrilor. Apoĭ D. Catargiu citește decclarația pe care a făcut-o la Cameră.

Și ca să ne putem pune în curent cu diferitele proiecte și lucrărĭ din ministerele respective, M. Sa în virtutea art. 95 din Constituție amână ședințele până la 7 Decembre. (Aplauze slabe, rumorĭ, ilaritate).

Cu deosebire D. Take Ionescu a fost primit cu rumorĭ.

Ședința se ridică.

ULTIME INFORMAȚII

Teoria transformismuluĭ a fost aplicată la tineriĭ conservatorĭ separatiștĭ de la *Naționalul.*

Opoziția de câte-va zile a D-luĭ Iancovescu e sfârșită de astă-zĭ; de asemenĭ și D-nul Epureanu este desarmat de aseară chiar.

Restul de 4 din ceĭ șase, nu vor maĭ face opoziție guvernuluĭ.

—✠—

D. Tache Ionescu spunea astă-zĭ că va relua proectul D-luĭ P. Poni pentru construirea de școlĭ rurale.

D-sa va depune acest proect pe biuroul Camerilor îndată dupĕ 7 Decembrie.

—✠—

D. Al. Lahovary a oferit astă-zĭ D-luĭ Exarcu postul de ministru la Roma.

—✠—

Vernescaniĭ se vor retrage din partidul liberal-conservator și vor forma un club separat.

—✠—

D. Missail, secretar general la ministerul domeniilor, și-a dat demisia.

—✠—

In rubrica *Curierul spectacolelor,* citim în *Constituționalul :*

Biata critică! In ce mâinĭ aĭ ajuns!

Dacă confrațiĭ de la *Constituționalul* voiesc a vedea în ce mâinĭ a ajuns critica, îĭ sfătuim să citească cronica lor asupra *Phedreĭ.*

—✠—

Doĭ pungașĭ aŭ esercitat meseria lor, cu specialitatea pungășieĭ numită *grand,* asupra a doĭ bulgarĭ.

Eĭ aŭ urmărit pe aceștĭ nenorocițĭ până la grădina Icoaneĭ ; acolo unul din eĭ a lăsat să'ĭ cază un portofel pe care bulgariĭ 'laŭ luat de jos, îndată pungașul s'a întors înapoĭ și a început a se văita. El și tovarășul luĭ apucară pe bulgarĭ că eĭ aŭ găsit portofelul și începură a'ĭ căuta prin buzunare unde bulgariĭ aveaŭ maĭ mulțĭ banĭ legațĭ în câte o batistă.

Pungașiĭ cu o abilitate foarte mare înlocuiră baniĭ din legăturĭ carĭ eraŭ în bilete hipotecare cu alte hărtĭ albe și dispărură.

Poliția a prins pe unul la Chitila.

Societatea Preseĭ

Convocare.

De oare-ce la prima convocare Societatea n'a putut ține ședințe din pricina numĕruluĭ insuficient de membri comitetul convoacă pentru a doua oară pe D-niĭ membri.

Adunarea se va ține *Joĭ 28 Noembre curent orele 8 seara* în localul societățeĭ str. Academieĭ, casa Steiner.

ORDINEA ZILEI :

Comunicărĭ.

Admisiunĭ de nouĭ membri.

Demisiunile din Comitet a d-lor D. Roco și F. Damé.

COMITETUL: D. A. Laurian, I. G. Bibicescu, C. C. Bacalbașa, M. Minovicĭ C. G. Stefănescu, I. Nenițescu.

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREŞTI:

Bucureştĭ Iaşĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureştĭ la ora 7 dim., din Ploeştĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focşanĭ 1.20 p. m., din Mărăşeştĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Paşcanĭ 9.04 s., soseşte în Iaşĭ 11.20 s. — **Accelerat**, pleacă din Bucureştĭ 9.35 seara, din Ploeştĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focşanĭ 2,43 dim., din Mărăşeştĭ 3.26 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Păşcanĭ 8,40 dim., soseşte în Iaşĭ la 10,45 dim.

Bucureştĭ-Vasluĭ, Brăila-Galaţĭ, direct accelerat.—Pleacă din Bucureştĭ la 7.50 seara, din Ploeştĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11.41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focşanĭ 1,37 nóptea, din Mărăşeştĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2.53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., soseşte în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galaţĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboşĭ 3,22 d., soseşte în Galaţĭ 4 dim.

Bucureştĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 7,10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteştĭ 9,38 seara, din Costeştĭ 10,06 seara, Slatina 11,27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiaşĭ 1,40 dim., din Turnu-Severin 3,40 dim., soseşte în Vêrciorova 4,02 dim. — **De persoane** pleacă din Bucureştĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleştĭ 11,04 dim., din Piteştĭ 11,37, din Costeştĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4,11 p. m., din Filiaşĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, soseşte în Vêrciorova 8,30 s. — **Fulgerul** pleacă din Bucureştĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteştĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craioya 9,45 seara, din Filiaşĭ 10,30 seara, din Turnu-Severin 12,38 noaptea, soseşte în Vêrciorova 1,00 noaptea.

Bucureştĭ-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 2.35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleştĭ 5.24 seara, din Piteştĭ 5,50 seara, din Costeştĭ 6,20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 soseşte la Craiova 10,05 s.

Bucureştĭ-Piteştĭ, direct persoane — Pleacă din Bucureştĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleştĭ 9.44 d., soseşte la Piteştĭ 10,44 d.

Bucureştĭ-Galaţĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 9,40 d., din Ploeştĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2,55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboşĭ 5,59 p. m., soseşte Galaţĭ 6,35 seara.

Acelaşĭ tren spre Tecucĭ.— Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3,49 p.m. din Focşanĭ 7,48 seara, din Mărăşeştĭ 8.30 seara, soseşte Tecucĭ 9,45 seara.

Bucureştĭ-Predeal, direct accelerat.—Pleacă din Bucureştĭ 4.40 p. m., din Ploeştĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, soseşte Predeal 9,25 seara.

Accelerat.— Pleacă din Bucureştĭ 7,40 d., din Ploeştĭ 9,27 d., din Câmpina 10.26 d., din Sinaia 11,38 p. m., soseşte Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 8,50 d., din Ploeştĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., soseşte Predeal 1,56 p. m.

Bucureştĭ-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureştĭ 5,35 dim. soseşte Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureştĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., soseşte Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureştĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, soseşte Giurgiŭ 7,48 s.

Bucureştĭ-Călăraşĭ, Feteştĭ-Slobozia, pleacă din Bucureştĭ 7,50 dim., soseşte Călăraşĭ 12,20 p. m. Feteştĭ 11, 3 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREŞTI.

Din Iaşĭ 7,30 d. şi la 9,55 seara.
Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.
Din Predeal 12,10 p. m. 8,50 s. şi la 9,30 seara.
Din Galaţĭ 8,40 dim. 5,10 s.
Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.
Din Craiova 1 p. m.
Din Piteştĭ 9,10 seara.
Din Călăraşĭ 6,25 s.
Din Giurgiŭ 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. şi 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.